

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Nazwa przedmiotu: Dydaktyka gry na waltorni		
Jednostka prowadząca przedmiot: Studium Pedagogiczne		
Kierunek: instrumentalistyka		Zakres: waltornia
Forma i poziom studiów: stacjonarne I i II st.		Profil kształcenia: ogólnoakademicki
Forma zajęć: grupowe	Rodzaj zajęć: wykład z elementami dyskusji i ćwiczeń	Język przedmiotu: polski
Koordynator przedmiotu: dr hab. Tomasz Kienik, prof. AMKL - Kierownik Studium Pedagogicznego		
Prowadzący przedmiot: dr Adam Wolny		
CELE PRZEDMIOTU		
• nabycie i rozwój szczegółowej wiedzy i umiejętności niezbędnych do pełnienia roli nauczyciela i pracy w szkolnictwie muzycznym • wyposażenie studentów w pełną wiedzę z zakresu nowoczesnych metod nauczania gry na waltorni, prezentowanych przez najwybitniejszych wirtuozów, teoretyków i pedagogów określonych specjalności, reprezentujących wiodące ośrodki muzyczne w świecie • dostarczenie studentom obowiązującej wiedzy z zakresu anatomii i neurofizjologii w niezbędnym wymiarze, który pozwoli im zrozumieć procesy zachodzące w psychice i ustroju instrumentalisty w czasie gry • nauczanie studentów zasad samodzielnego korzystania z nabytej przez nich wiedzy w zderzeniu z często skomplikowanymi problemami ich potencjalnych uczniów • zgłębienie i poszerzenie wiedzy studentów w temacie kreatywnego podejścia do realizacji tekstu muzycznego		
WYMAGANIA WSTĘPNE		
Zgodne z ogólnymi zasadami rekrutacji do udziału w kształceniu pedagogicznym prowadzonym w ramach Studium Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu.		
TREŚCI PROGRAMOWE		
• zasady przeprowadzenia racjonalnej rekrutacji kandydatów pod kątem ich predyspozycji fizycznych, muzycznych i intelektualnych do nauki gry na rogu • fundamentalne zasady dotyczące kształtowania aparatu gry uwzględniające cechy osobnicze w zakresie budowy fizycznej narządów zaangażowanych w grę na instrumencie m.in. cech fizycznych tzw. aspektu dentystycznego – kształtowanie właściwego zadęcia • świadome i celowe wykorzystywanie aparatu oddechowego w tworzeniu mechaniki oddychania wymuszonego (podparcia oddechowego appoggio) • kształtowanie prawidłowych nawyków w zakresie projekcji dźwięków, jego emisji w kontekście barwy, wolumenu, zróżnicowanej artykulacji, intonacji oraz efektów dźwiękowych • psychofizyczna natura człowieka i jej przejawy neurofizjologiczne, rozpoznanie zjawisk i ich		

wykorzystanie, zarówno w procesie nauczania jak i uczenia się • odruchy wrodzone (bezwarunkowe) i nabyte (warunkowe) • nadrzędne zasady obowiązujące w nauczaniu gry na instrumencie muzycznym i nie tylko: metoda „położnicza” Sokratesa, metoda prób i błędów • pojęcia istotne w dydaktyce; inteligencja emocjonalna, talent, predyspozycje, wyobraźnia, imperatyw, predylekcja, odruchy, pamięć, strach, lęk, trema • relaks i relaksacja w kontekście metod lansowanych przez F.M. Alexandra
EFEKTY UCZENIA SIĘ
Wiedza: absolwent zna i rozumie • D.1/E.1.W1. miejsce danego przedmiotu lub rodzaju zajęć w ramowych planach nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych; • D.1/E.1.W2. podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć; • D.1/E.1.W3. integrację wewnątrz- i międzyprzedmiotową; zagadnienia związane z programem nauczania - tworzenie i modyfikację, analizę, ocenę, dobór i zatwierdzanie oraz zasady projektowania procesu kształcenia oraz rozkładu materiału; • D.1/E.1.W4. kompetencje merytoryczne, dydaktyczne i wychowawcze nauczyciela, w tym potrzebę zawodowego rozwoju, także z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnej, oraz dostosowywania sposobu komunikowania się do poziomu rozwoju uczniów i stymulowania aktywności poznawczej uczniów, w tym kreowania sytuacji dydaktycznych; znaczenie autorytetu nauczyciela oraz zasady interakcji ucznia i nauczyciela w toku lekcji; moderowanie interakcji między uczniami; rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy nauczyciela w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym; • D.1/E.1.W5. konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć; • D.1/E.1.W6. metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie przedmiotu lub zajęć - rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla przedmiotu lub rodzaju zajęć błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym; • D.1/E.1.W7. organizację pracy w klasie szkolnej i grupach: potrzebę indywidualizacji nauczania, zagadnienie nauczania interdyscyplinarnego, formy pracy specyficzne dla danego przedmiotu lub rodzaju zajęć: wycieczki, zajęcia terenowe i laboratoryjne, doświadczenia i konkursy oraz zagadnienia związane z pracą domową; • D.1/E.1.W8. sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne), pomoce dydaktyczne - dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimedialnych; • D.1/E.1.W9. metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej; • D.1/E.1.W10. rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny; • D.1/E.1.W11. egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów,

sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;

- D.1/E.1.W12. diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;
- D.1/E.1.W13. znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;
- D.1/E.1.W14. warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;
- D.1/E.1.W15. potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy;

Umiejętności: absolwent potrafi

- D.1/E.1.U1. identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej oraz z kompetencjami kluczowymi;
- D.1/E.1.U2. przeanalizować rozkład materiału;
- D.1/E.1.U3. identyfikować powiązania treści nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć z innymi treściami nauczania;
- D.1/E.1.U4. dostosować sposób komunikacji do poziomu rozwojowego uczniów;
- D.1/E.1.U5. kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;
- D.1/E.1.U6. podejmować skuteczną współpracę w procesie dydaktycznym z rodzicami lub opiekunami uczniów, pracownikami szkoły i środowiskiem pozaszkolnym;
- D.1/E.1.U7. dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;
- D.1/E.1.U8. merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;
- D.1/E.1.U9. skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;
- D.1/E.1.U10. rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;
- D.1/E.1.U11. przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia;

Kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do

- D.1/E.1.K1. adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów;
- D.1/E.1.K2. popularyzowania wiedzy wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym;
- D.1/E.1.K3. zachęcania uczniów do podejmowania prób badawczych oraz systematycznej aktywności fizycznej;
- D.1/E.1.K4. promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;
- D.1/E.1.K5. kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania

problemów; • D.1/E.1.K6. budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych; • D.1/E.1.K7. rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia; • D.1/E.1.K8. kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu; • D.1/E.1.K9. stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę.				
NAKŁAD PRACY STUDENTA				
Rok	I		II	
Semestr	1	2	3	4
Punkty ECTS				2
Liczba godzin w tygodniu				1
Rodzaj zaliczenia				Egz.
WYMAGANIA KOŃCOWE				
Teoretyczna i praktyczna znajomość omawianych zagadnień, a w szczególności: • stopień opanowania materiału • umiejętność trafnego rozpoznania i opisu problemów pojawiających się w grze ucznia • opisanie najczęściej występujących błędów w grze uczniów, wskazanie skutecznych sposobów ich eliminowania oraz zalecenie ćwiczeń utrwalających uzyskaną przez nich poprawę • stopień opanowania wiedzy dotyczącej szeroko pojętej techniki gry na instrumentach dętych, ze szczególnym uwzględnieniem reprezentowanej specjalności • stopień opanowania nomenklatury fachowej opisującej zjawiska występujące podczas gry w kontekście relacji instrumentalista-instrument • znajomość narzędzi zapewniających optymalne efekty w pracy z instrumentem • pozytywne złożenie egzaminu końcowego • kryteria oceny/weryfikacji – frekwencja, aktywność, przygotowanie do zajęć, poziom złożenia egzaminu				
LITERATURA				
• W. N. Apacki, <i>Teoria i praktyka gry na dętych instrumentach</i>, bd. • C. Biehling, <i>Compendium na róg</i>, bd. • P. Farkasv, <i>The Art of French Horn Playing</i>, Alfred Music, 1995 • P. Farkas, <i>The Art of Brass Playing</i>, Wind Music, 1962 • P. Farkas, <i>A Photo Study of 40 Virtuoso Horn Players Embouchures</i>, Wind Music, 1975 • J. Owen, <i>Wielki atlas anatomii człowieka</i>, 2013 • J. Pawłowski, <i>Róg od A do Z</i>, Kraków 1971 • L. Thevet, <i>Méthode complète de cor</i>, A. Leduc, 2005 • F. R. Wekre, <i>Rozmyślenia o tym jak dobrze grać na waltorni</i>, Bydgoszcz 2016				
Uwaga: Prowadzący przedmiot może dokonywać zmian w sylabusie, nie naruszając jednak ogólnych założeń programu.				

MODYFIKACJE SYLABUSA		
Data	Imię i nazwisko	Czego dotyczy modyfikacja
05.06.2024	Tomasz Kienik	dostosowanie do nowego wzorca